

Eesti Looduseuurijate Seltsi VEP inventuuri projekti tutvustus

*Woodland Key Habitats for preserving the old-growth forest
biodiversity in Estonia*

Renno Nellis
24. jaan 2019, Tartu

Eesti Looduseuurijate Selts

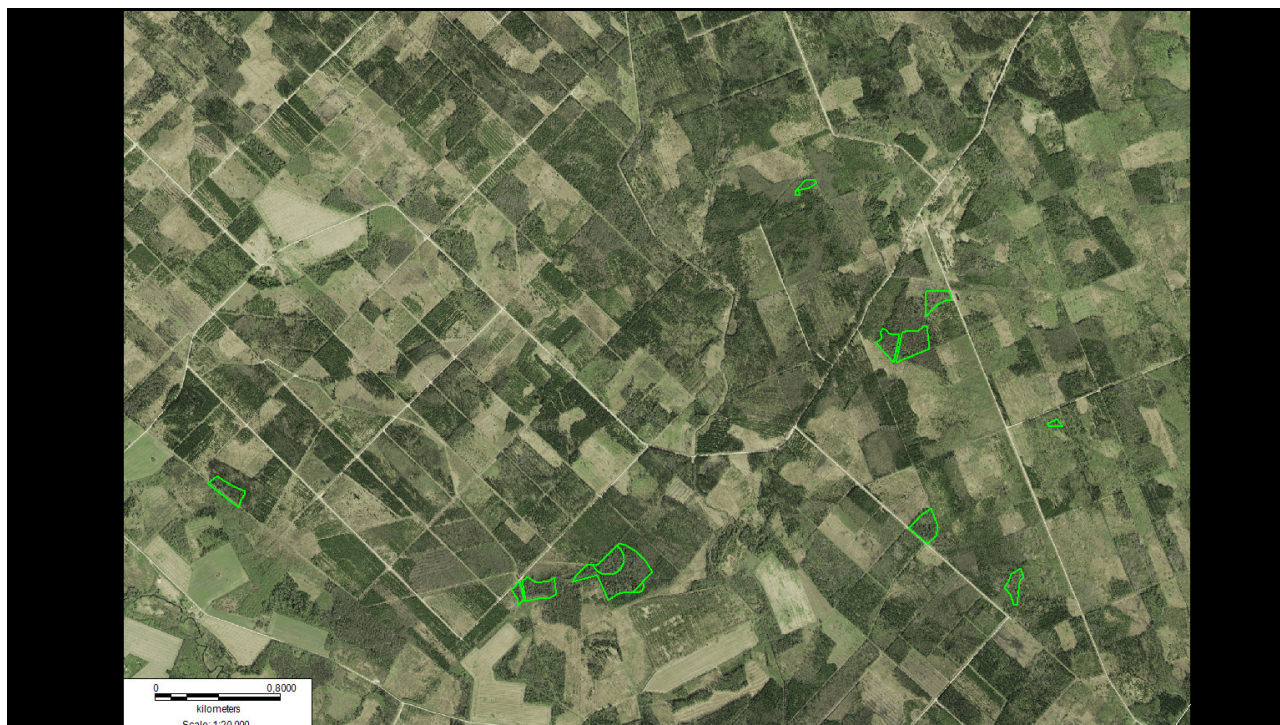
- asutati 1853. aastal
 - Eesti vanim keskkonnaühendus
 - 650 liiget
- Eesmärgiks kodumaa looduse uurimise ja hariduse edendamine
- Teadlaste ja loodushuviliste koostöö
- <https://www.elus.ee/>

Vääriselupaikade väärtus

- Eesti metsadega on seotud kuni 20 000 liiki (Lõhmus & Soon 2004)
- Eriti kõrge elustikulise mitmekesisusega metsad on vääriselupaigad
 - VEPde väga väike pindala (1% metsamaast), aga seal leidub palju ohustatud ja haruldasi liike
 - säilinud loodus- ja põlismetsade killud

Miks on VEP inventuuri vaja?

- Esimese VEP inventuuriga leiti üles kuni 50% VEPdest (Andersson jt 2003, Kohv & Palo 2010)
 - > 20 000 ha jäi leidmata
- Registreerimata VEPdes on pärast seda toimunud tavapärane majandustegevus
 - 2003-2017 registreeriti üksikuid vääriselupaikasid
 - majandusmetsadesse VEPe oluliselt enam juurde ei teki
- Praegu on säilinud veel vähemalt mõni tuhat hektarit registreerimata vääriselupaikasid
 - RMK inventuur 2018.a 7000 ha ulatuses, kus uusi VEPe 2650 ha

VEP inventuuri projekt

- Kestus 2018-2020
- Eelarve 238260 eurot
 - sh 30500 omafinantseering
- Rahastaja Baltic Sea Conservation Foundation (BALTCF)
 - toetab looduskaitsetöid Läänemere valgalal
 - <https://baltcf.org/>

Tegevused

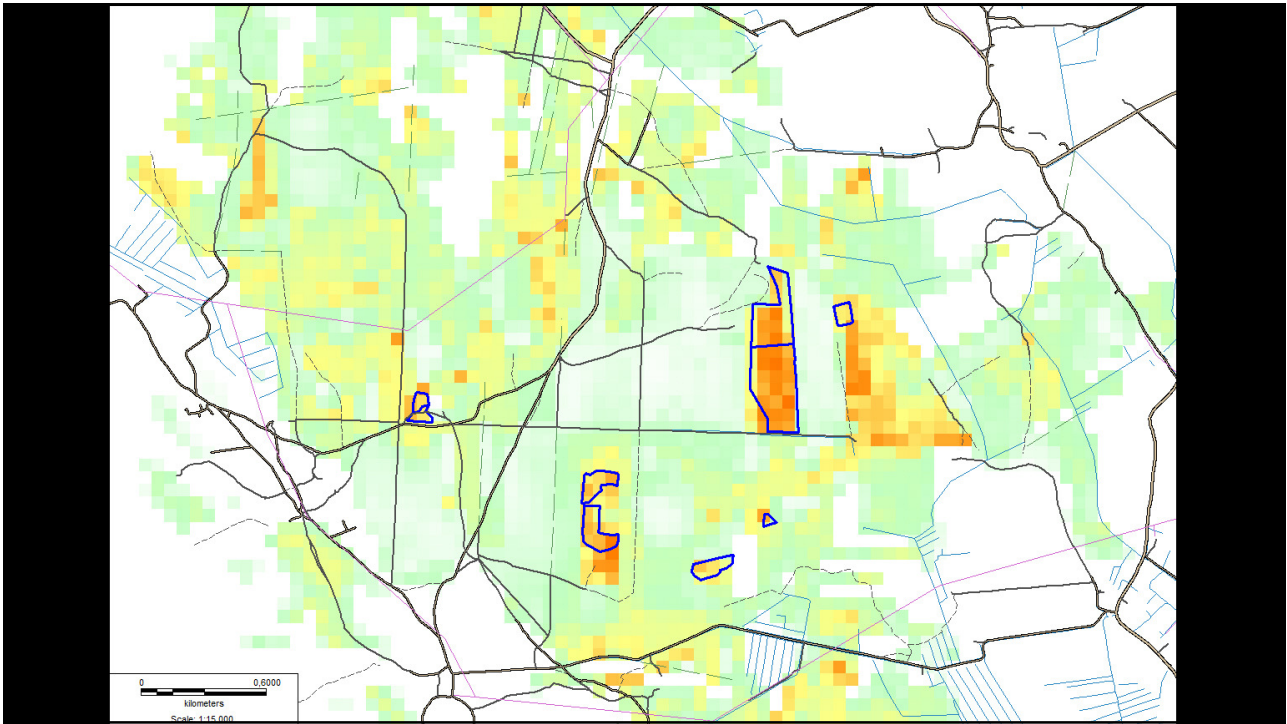
- VEP tunnistuste koolitus (koostöös KKM)
- Vääriselupaikade inventuur riigimaadel
 - alade eelvalik
 - VEP välitööd
 - uute VEPde registreerimine (KeA, KAUR, RMK)
- Teavitustegevused
 - kaks seminari
 - koduleht <https://www.elus.ee/index.php/vaariselupaikade-inventuur-eestis/>

Välitööde eelvalikualad

- Päring takseerandmete alusel
 - peapuuliigi vanus (nt $ku > 90a$, $hb > 80a$)
 - kasvukohatüüp (nt $SN > 130a$)
 - eritunnused (nt erivanuselisus)
 - v.a sihtkaitsevööndid
- ortofoto
- mudeldamine
- ...

Väljakutsed

- VEP tunnistuste koolitus (KKM)
- Eelvalikualadele ajutine raiepiirang (RMK?)
- Infovahetus seotud osapoolte vahel
 - RMK inventuurid 2019-20? FSC nõuete täitmiseks
 - VEPde registreerimise menetlus (KeA,KAUR,RMK)

Oodatavad tulemused

- Vähemalt 2000 ha uusi vääriselupaikasad
 - detsember 2018 seisuga saadetud Keskkonnaametile 407 ha uusi vääriselupaikasad, millest enamik kantud juba ka keskkonnaregistrisse
 - 2000 ha = 0,1% metsamaast!
- Teadlikkus vääriselupaikadest ja nende väärtusest suureneb
 - seminarid, artiklid, koduleht

Kohtumiseni kahe aasta pärast!

Foto: Triin Leetmaa